

Distribučované a paralelní algoritmy

Z FITwiki

Seznamy, stromy, grafy

Seznamy

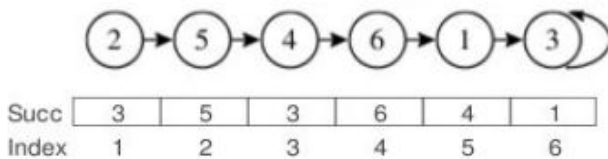
Lineární seznam

pole prvků v paměti (možnost přistoupit indexem), které obsahují hodnotu v_i a ukazatel na následníka *succ*[*i*]. Poslední prvek ukazuje sám na sebe.

Obsah

- 1 Seznamy, stromy, grafy
- 2 Seznamy
  - 2.1 Predecessor computing
  - 2.2 List ranking (sekvenční)
  - 2.3 List ranking (path doubling)
  - 2.4 Paralelní suma suffixů
  - 2.5 Optimalizace path doubling a sumy suffixů
    - 2.5.1 Random mating
    - 2.5.2 Optimal list ranking
  - 2.6 List coloring
    - 2.6.1 $2\log(n)$ coloring
  - 2.7 Ruling set
    - 2.7.1 $2k$ -ruling set z k -coloring
- 3 Stromy
  - 3.1 Eulerova cesta
    - 3.1.1 Eulerova kružnice
    - 3.1.2 Pozice hran
    - 3.1.3 Nalezení rodičů
    - 3.1.4 Preorder
    - 3.1.5 Počet následníků vrcholu
    - 3.1.6 Úroveň vrcholu
  - 3.2 Tree contraction
  - 3.3 Algoritmus Tree search
- 4 Předávání zpráv a knihovny pro paralelní zpracování (MPI)
- 5 Asynchronní/synchronní komunikace
- 6 Paralelní výpočty
  - 6.1 PVM (Parallel Virtual Machine)
  - 6.2 MPI (Message Passing Interface)
    - 6.2.1 Kolektivní operace
- 7 Knihovny/jazyky
  - 7.1 OCCAM
  - 7.2 ADA
  - 7.3 Linda
- 8 Distribučovaný broadcast, synchronizace v distribučovaných systémech
- 9 Distribučovaný broadcast
  - 9.1 Základní vlastnosti broadcastu
  - 9.2 Další vlastnosti broadcastu
  - 9.3 Klasifikace broadcastů
  - 9.4 Algoritmus pro spolehlivý broadcast (RBCAST)

- 10 Synchronizace v distribuovaných systémech
  - 10.1 Lamportův algoritmus
    - 10.1.1 Lamportovy logické hodiny
    - 10.1.2 Lamportov algoritmus pre pristup do kriticke sekcie
  - 10.2 Raymondův algoritmus
  - 10.3 Více v PDI:
  - 10.4 Další zdroje
- 11 Složitost distribuovaných a paralelních algoritmů
  - 11.1 Počet procesorů
  - 11.2 Čas
  - 11.3 Cena
  - 11.4 Zrychlení
  - 11.5 Složitost
- 12 Topologie distribuovaných a paralelních algoritmů
  - 12.1 Multitasking
  - 12.2 Systém se sdílenou pamětí
  - 12.3 Virtuální sdílená paměť
  - 12.4 Systém s předáváním zpráv
  - 12.5 Sdílená paměť
  - 12.6 Předávání zpráv
  - 12.7 Statické propojovací sítě
  - 12.8 Typická statická propojení
  - 12.9 Dynamické propojovací sítě
  - 12.10 Víceúrovňové sítě

Predecessor computing

- počítá index předchůdce všech prvků
- $t(n) = O(c)$
- $p(n) = n$
- $c(n) = O(n)$

```
for i = 1 to n do in parallel
  Pred[Succ[i]] = i
```

Každý procesor vezme jeden prvek a následníkovi jeho prvku zapíše prvek jako předchůdce Pozn.: Je třeba zvlášť ošetřit první a poslední prvek seznamu

List ranking (sekvenční)

- přiřazuje prvkům rank = jejich vzdálenost od konce.
- Sekvenční časová složitost je $O(n)$
- V paralelním prostředí se používá technika **path doubling**.

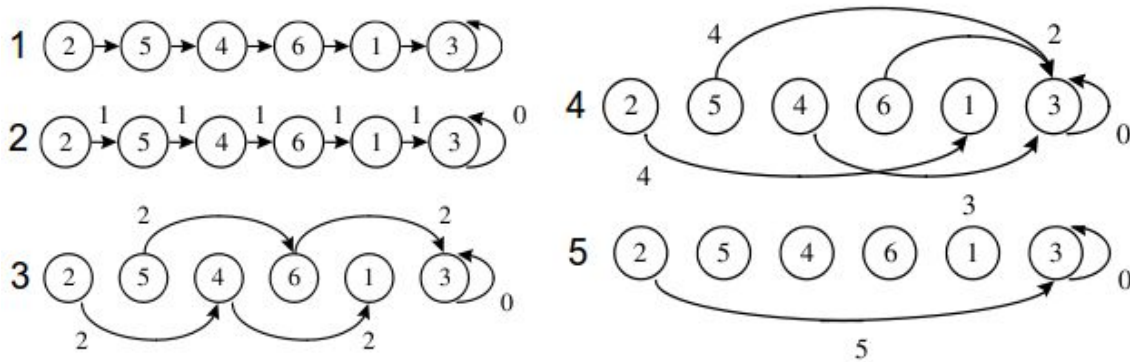
List ranking (path doubling)

(Wyllie's algorithm)

```

Algorithm
Input: array Succ[1..n]
Output: array Rank[1..n]
for i=1 to n do in parallel
  if Succ[i]=i then Rank[i] = 0
    else Rank[i] = 1
  for k = 1 to log n do
    Rank[i] = Rank[i] + Rank[Succ[i]]
    Succ[i] = Succ[Succ[i]]
  end for
end for
  
```

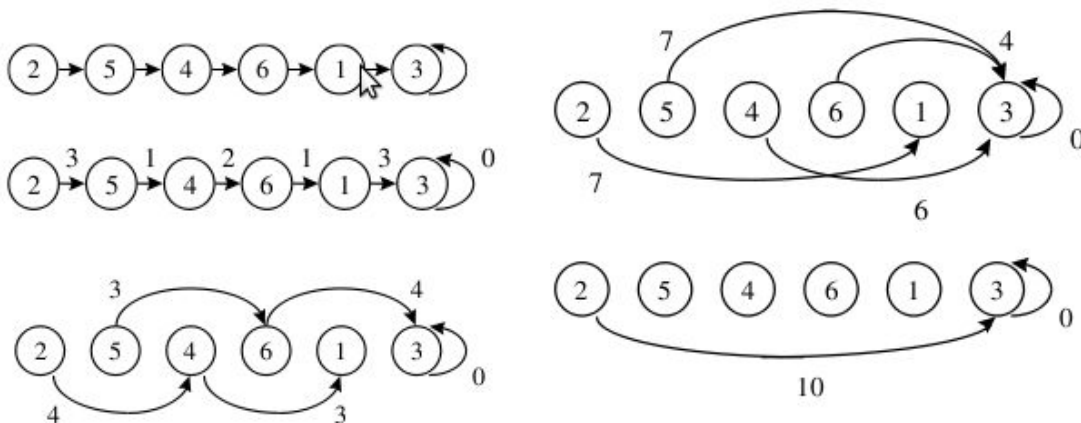
- 1) Paralelně se všem prvkům přiřadí RANK (0 pro poslední prvek, jinak 1).
- 2) Každý procesor prvku v $\log(n)$ krocích
  - se počítá RANK jako $RANK[i] + RANK[Succ[i]]$
  - posune ukazatel $Succ[i] = Succ[Succ[i]]$

- $t(n) = O(\log(n))$
- $p(n) = n$
- $c(n) = O(n \log(n))$ (není optimální)

Paralení suma suffixů

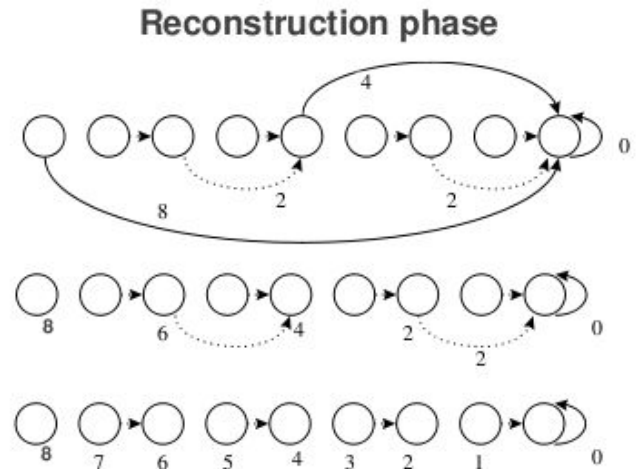
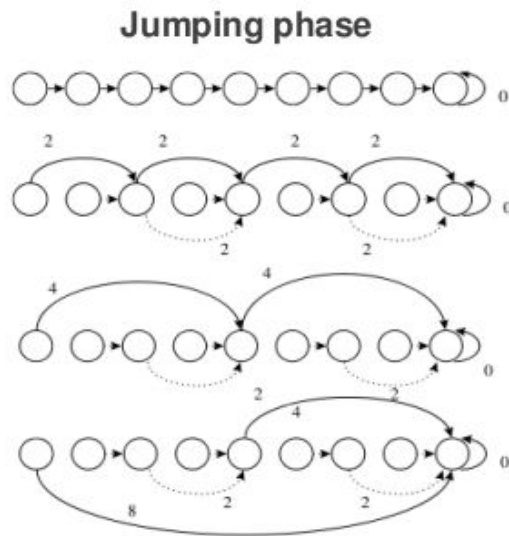
- je obdoba sumy prefixů, ale na seznamech (kde pevný bod je konec)
- Počítá se stejně jako list ranking, ale použije se zadaná operace $\oplus$

- $t(n) = O(\log n)$
- $p(n) = n$
- $c(n) = O(n \log n)$

Optimalizace path doublig a sumy suffixů

- spočívá ve snížení ceny, některé procesory totiž provádějí zbytečnou práci (počítají již spočítané věci nebo cyklí na konci)
- Řešením je odpojit procesory a tím snížit cenu (v každém kole odpojena polovina procesorů)

- Postup:
  - Jumping phase
    - Nejprve každý procesor dostane vzdálenost 1,
    - pak pracuje každý druhý a zvýší ji na 2
    - pak každý čtvrtý a opět zvýší.
  - Reconstruction phase
    - přičítají mezivýsledky.

Problém v paralelismu
jak se určí "každý druhý" ?

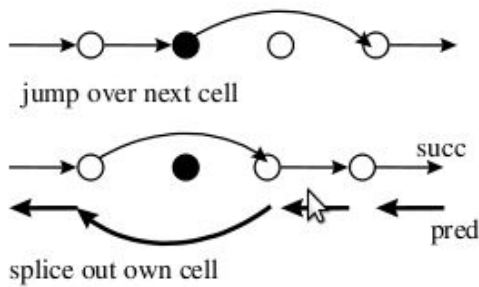
Random mating

- každý proces si náhodně vybere pohlaví
- každý female následovaný male se přeskočí a procesor se odpojí
- cena je stále neoptimální, ale množství práce je $c(n) = O(n)$ (optimální)

Optimal list ranking

- simulace random mating
- pevný počet stále pracujících procesorů ($n/\log n$ procesorů, každý obsluhuje $\log n$ prvků)
- každý procesor má zásobník prvků, které má zpracovat
- prvky mají náhodně přiřazeno pohlaví
- v každém kroku se všechny procesory pokusí provést jump-over (přeskočení následníka prvku na vrcholu zásobníku)
  - (přeskakuje se female jehož následník je male)

- algoritmus může být nevyvážený
- řešení se nahrazením operace jump-over za splice-out (vypletení)

List coloring

List coloring

je obarvení seznamu tak, aby sousedé neměli stejnou barvu. k -obarvení může použít k různých barev.

$2\log(n)$ coloring

- využívá index procesoru k určení barvy.
- Hodnota k je index nejnižšího bitu indexu, ve kterém se sousedé liší, barva je pak $C = 2k + ID[k]$

Ruling set

k -ruling set

množina nesousedících vrcholů, mezera mezi nimiž je široká maximálně k

$2k$ -ruling set z k -coloring

vybere prvek do ruling set tehdy, když jeho barva je nižší než barva předchůdce a následníka (hledáme lokální minima)

Stromy

Stromy

jsou obvykle prezentovány podobně jako seznamy, ale vazba není na následníka ($i + 1$), nýbrž na syny ($2i$ a $2i + 1$).

Úroveň vrcholu

počet hran mezi uzlem a kořenem

Eulerova cesta

Eulerova cesta

- je obecný případ průchodu stromem (linearizace)
- průchod stromem ve kterém se každá hrana projde právě jednou (jednou tam a jednou zpátky)

Eulerova kružnice

- strom se převede na orientovaný graf (každá hrana se nahradí za dvě orientované hrany v opačných směrech)
- je reprezentována funkcí $e_{\text{tour}}(e)$, která hraně přiřadí následující hranu v kružnici.
- Umožňuje projít všechny uzly grafu bez opakování hran na cestě.

Seznam sousednosti (adjacency list)

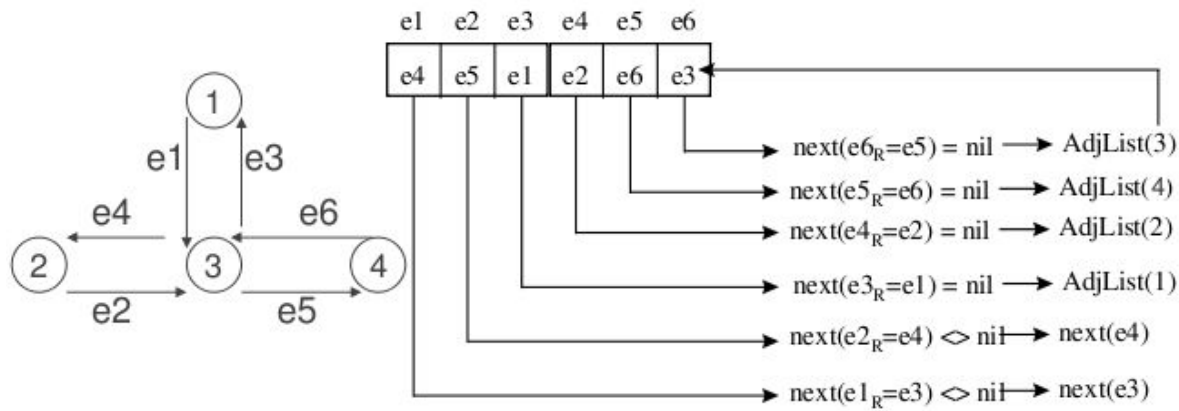
- slouží k reprezentaci stromu v podobě grafu pro eulerovu kružnici
- pro každý uzel je přiřazen lineárně vázaný seznam, každý prvek seznamu je dvojice hrana/opačná hrana (e, e_R)

Pozice uzlu

je vypočtena jako $2n - 2 - \text{Rank}(e)$

$\text{Rank}(e)$ je výsledek list rankingu - $O(\log(n))$. Využívá se pro zjištění rodiče.

Eulerova kružnice


```

for i = 1 to 2n-2 do in parallel    {  $e_i = (u, v)$  }
  if next( $e_R$ )  $\neq$  nil then  $E_{\text{tour}}(e) = \text{next}(e_R)$ 
  else  $E_{\text{tour}}(e) = \text{AdjList}(v)$  { first item of adj. list }
  endif
endfor

```

Kořen stromu

vznikne tak, že se v jednom bodě (kořeni) Eulerova kružnice přeruší.

Pozice hran

- vezmeme graf v podobě seznamu souslednosti
- převádíme na Eulerovu kružnici
- provedeme List ranking na kružnici (rank = opačné pořadí hran v kružnici)
- Pořadí získáme paralelním vypočtením $2n-2-\text{rank}$ (n je počet vrcholů)
- $t(n) = O(\log n)$ (nejhorší závislost má suma suffixů, ostatní jsou lineární)

Nalezení rodičů

Dopředná hrana

$\text{position}(e) < \text{position}(e_R)$

tj. hrana na které nejdříve jdeme dopředu a pak až zpátky

Zpětná hrana

$\text{position}(e) > \text{position}(e_R)$

tj. hrana na které nejdřív jdeme dopředu a pak až zpátky

Pokud (u, v) je dopředná hrana pak u je rodičem v

```

for each edge  $e = (u, v)$  do in parallel
  if  $\text{posn}(e) < \text{posn}(e_R)$  then
     $\text{parent}(v) := u$ ;
  endif
   $\text{parent}(\text{root}) := \text{nil}$ ;
endfor

```

Preorder

(Preorder – navštív nejdřív otce, pak oba syny)

- Pořadí preorder vrcholu ve stromě je $1 + \text{počet dopředných hran, kterými jsme prošli po cestě z kořene k vrcholu}$

```

1) for each  $e$  do in parallel
  if  $e$  is forward edge then  $\text{weight} = 1$ 
  else  $\text{weight} = 0$ 
  endif
2)  $\text{weight} = \text{SuffixSums}(\text{Etour}, \text{Weight})$ 
3) for each  $e$  do in parallel
  if  $e = (u, v)$  is forward edge then
     $\text{preorder}(v) = n - \text{weight}(e) + 1$ 
  endif
   $\text{preorder}(\text{root}) = 1$ 

```

Počet následníků vrcholu

- Počet dopředných hran v segmentu Eulerovy cesty, počínajícím i končícím ve vrcholu

Úroveň vrcholu

- rozdíl dopředných a zpětných hran na cestě z kořene k vrcholu

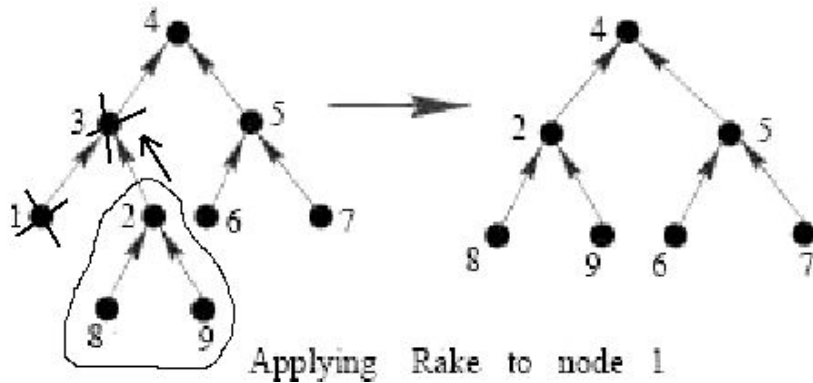
Tree contraction

Tree contraction

- používá se při výpočtu výrazů ve stromě (Eulerova cesta není použitelná)
- Každý list obsahuje operand a nelist operátor
- Tree contraction strom postupně zmenšuje až do jediného uzlu, tedy výsledku.

RAKE operation

- rake na **listový** uzel u
  - odstraníme uzel u a jeho rodiče
  - druhý potomek rodiče u se připojí na místo, kde byl rodič u

Algoritmus tree contraction

- opakovaně aplikujeme RAKE a tím zmenšujeme strom
- snažíme se aplikovat pro co nejvíce listů paralelně
- nelze aplikovat operaci RAKE na vrcholy jež ve stromu sousedí (mají spol rodiče)
- Jak určit uzly na které lze aplikovat?
- Algoritmus:
  - Označíme listy jejich pořadím zleva doprava (pořadí na Eulerově cestě)
    - Každé hraně $(v, p(v))$, kde v je listem, přiřadíme váhu 1
    - Vyřadíme nejlevější a nejpravější list. (Tyto listy budou dva synové kořene až se podaří strom zmenšit na strom se třemi vrcholy)
    - Nad výsledným seznamem provedeme sumu suffixů a získáme listy, očíslované zleva doprava
  - Uložíme všech n listů do pole A
    - A_{odd} obsahuje prvky pole A s lichými indexy
    - A_{even} obsahuje prvky pole A se sudými indexy
  - for $i=1$ to $\log(n+1)$ do
    - RAKE na všechny A_{odd} , které jsou levými potomky
    - RAKE na všechny A_{odd} , které zbyly
    - $A := A_{even}$
- počet listů se v každém kole zmenší na polovinu
- $t(n) = O(\log n)$

Algoritmus Tree search

- Vyhledávání v neseřazené posloupnosti
- Stromová architektura s $2n-1$ procesory
- Algoritmus
  - 1. Kořen načte hledanou hodnotu x a předá ji synům ... až se dostane ke všem listům
  - 2. Listy obsahují seznam prvků, ve kterých se vyhledává (každý list jeden). Všechny listy paralelně porovnávají x a x_i , výsledek je 0 nebo 1.
  - 3. Hodnoty všech listů se předají kořenu - každý ne list spočte logické or svých synů a výsledek zašle otcí.

Kořen dostane 0 - nenalezeno, 1- nalezeno

- Analýza
  - Krok (1) má složitost $O(\log n)$, krok (2) má konstantní složitost, krok (3) má $O(\log n)$.
  - $t(n) = O(\log n)$
  - $p(n) = 2n-1$

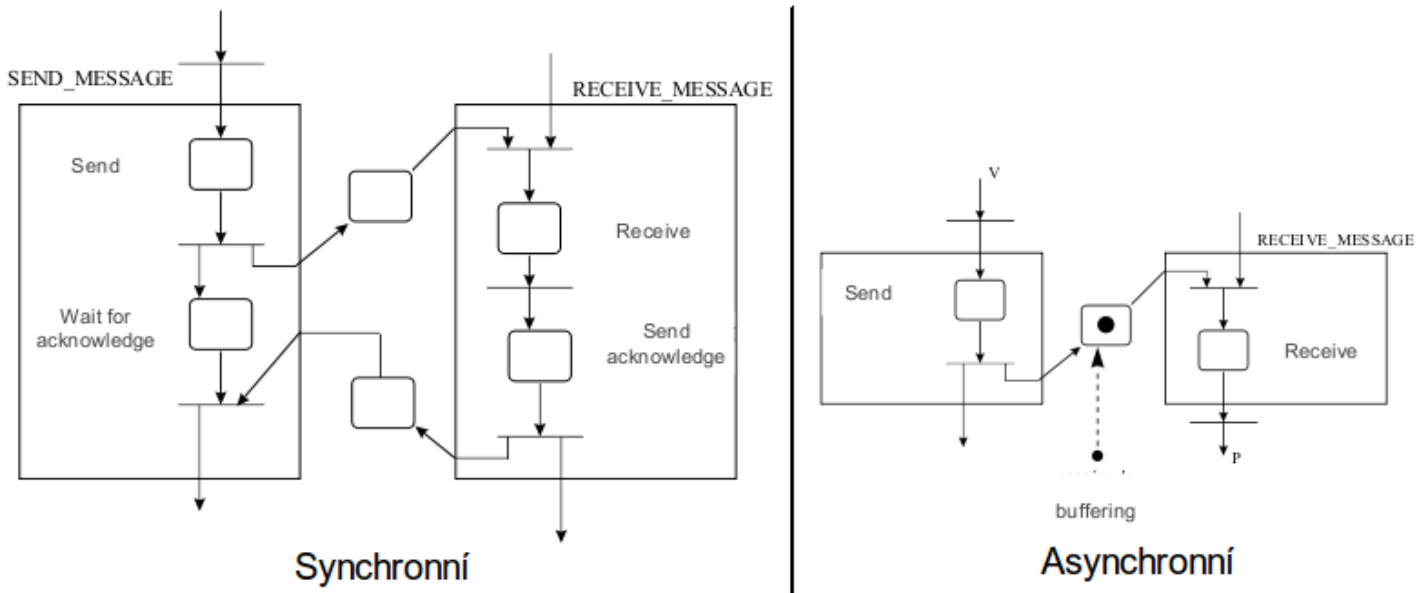

- $c(n) = t(n).p(n) = O(n \log n) \rightarrow$ což není optimální

obrazek viz PRL H005- str.8

Předávání zpráv a knihovny pro paralelní zpracování (MPI)

Asynchronní/synchronní komunikace

Paralení výpočty

Situace

- obrovské sítě počítačů propojené rychlým spojením $\rightarrow$ je možné používat distribuované výpočty
- potřeba jazyka a protokolu (nejpoužívanější jsou PVM a MPI)

PVM (Parallel Virtual Machine)

- Vytvořen jednou skupinou.
- Distribuovaný operační systém.
- Přenosný mezi HW.
- Heterogenní (různé možnosti reprezentace dat).
- Velká odolnost proti chybám (může se zotavit při výpadku některých stanic)
- Dynamický (přidat/odebrat proces, přidat odebrat stanice, vyrovnaní zátěže, chyby).

Implementace PVM

- Démon, běžící na stanicích.
- Démoni spolu komunikují.
- Spojení démonů tvoří jeden výkonný virtuální počítač.
- Démon má pod sebou procesy, kterým je nadřazen.

- První démon je označen jako master.
- Master se stará o nastavení, přidávání, hlídání.
- Výpadek mastera způsobí problémy

MPI (Message Passing Interface)

- Vytvořen f0rem firem.
- Knihovna poskytující funkce.
- Přenosný mezi HW a SW (je to knihovna).
- Heterogenní (zabalení různých dat do daných typů).
- Zaměřen na vysoký výkon.
- Přesně definované chování.
- Statický (pevný počet stanic, pevný počet úkolů, vyšší výkon).
  - MPIv2 zavádí možnost začínat a ukončovat skupiny úkolů
- Není odolnost proti chybám (pokud vypadne jedna stanice, je nutný výsledky zahodit).

Implementace MPI

- Na každém počítači běží procesy (jeden na CPU).
- Procesy mají identifikaci.
- Procesy znají ID ostatních procesů.
- Procesy komunikují mezi sebou přímo.
- Proces neumí fork() (MPIv1)
-

Kooperativní komunikace

- `send()` a `recv()`
- odesílatel i příjemce se přímo podílí na komunikaci

Jendostranná komunikace (One-sided)

- `Put()` a `Get()`
- pouze jeden proces se přímo podílí na komunikaci
- zápis/čtení z paměti druhého procesu bez jeho účasti
- součást MPIv2

Informace o prostředí

- kolik je dostupných procesorů?
- který procesor jsem já?

Základní koncepty MPI

- procesy mohou být seskupeny do skupin (groups)
- zprávy se vždy předávají a přijímají v daném kontextu (existuje výchozí kontext obsahující všechny procesy, `MPI_COMM_WORLD`)
- skupina a kontext = komunikátor
- proces je identifikován jeho rankem (jednoznačné ID) ve skupině příslušející komunikátoru
- zprávy mohou být označeny tagy, které pomáhají příjemci identifikovat zprávu (někdy nazýváno message types)
- podporuje blokující i neblokující zasílání zpráv
- podporují kolektivní operace (broadcast, reduce)

Datové typy

- data ve zprávách reprezentovány jako trojice (address, count, datatype)
- umožňují předávat data mezi platformami používajícími různé reprezentace dat
- datové typy
  - základní typy (MPI_INT, MPI_DOUBLE)
  - contiguous array (co to je??)
  - strided block (co to je??)
  - indexovaná pole
  - struktury

Synchronizace

využívá se bariér (procesy čekají dokud všechny nedojdou k bariéře)

Kolektivní operace

Broadcast

data poslána z jednoho procesu všem ostatním

Reduce

data získána ze všech procesů, zkombinována a předána jednomu procesu

Scatter

data z jednoho procesu rozdělena na části mezi všechny procesy

Gather

části dat z různých procesů spojeny do jednoho procesu

Allgather

části dat z různých procesů spojeny a předány všem procesům (gather+broadcast)

AllToAll

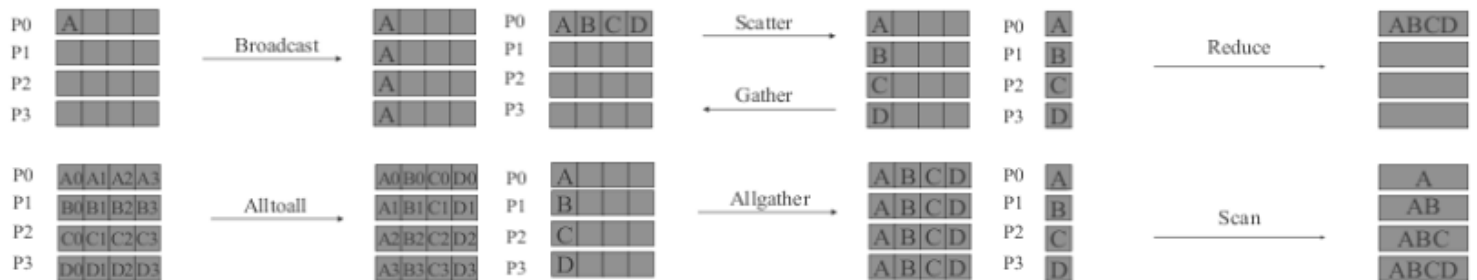
data ze všech procesů rozdělena na části, příslušné části spojeny a předány konkrétním procesům (1 proc. první části, druhý druhé části, ...)

Scan

každý proc obdrží zkombinovaná data předchozích procesů ($a=a$, $b=a+b$, $c=a+b+c$, ...)

Agregační funkce

min, max, average, sum, and, or, xor, ...

Knihovny/jazyky

Někdo to pls zkontrolujte za správnost neručím je to vyčteno jen ze slides

OCCAM

- jazyka založený na formalismu Communicating Sequential Processes (CSP)
- imperativní procedurální jazyk
- výpočet reprezentován sítí komunikujících procesů

Základní prvky jazyka (procesy)

- přiřazení

```
x := y + 2
```

- vstup

```
keyboard ? char
```

- výstup

```
screen ! char
```

Komunikační kanály

jeden proces do něj zapisuje ostatní čtou

Sekvence SEQ

- jednotlivé procesy jsou provedeny sekvenčně

```
SEQ  
proces  
proces
```

Paralelní spuštění PAR

- podprocesy jsou spuštěny paralelně
- proměnné zapisované v některé větvi nemohou být v ostatních větvích čteny/zapisovány

```
PAR  
proces  
proces
```

Replicated PAR/SEQ

- spuštění procesu v PAR/SEQ v několika exemplářích

```
PAR i = 0 FOR 4  
proces
```

Výběr ALT

- provede se pouze jeden z podprocesů (podle podmínky - guard)

```
ALT
left ? packet -- guard
  proces 1
right ? packet -- guard
  proces2
```

ADA

- používá mechanismus **randevousz**
- **Task** - oddělený sekvenční proces s lokálními daty
- tasky komunikují voláním vstupních procedur jiných tasků (volání i přijetí volání může čekat dokud není druhý připraven)

Accept

- definuje vstupní proceduru
- vnitřek procedury je spouštěn pouze při přijetí volání vstupní procedury
- parametry volání jsou předány do procedury

```
accept <entry-name> (<formal parameter list>) do
...
end;
```

Select

- čekání na accept více různých signálů
- podmíněná dostupnost vstupních procedur

```
select
  when <podmínka>
    accept entry1...
  or when <podmínka>
    accept entry2...
  else
```

end select;

Linda

- založeno na jazyce C
- **Tuple space** virtuální sdílená paměť, nástěnka na kterou procesy vyvěšují data a na které data hledají
- **tuple** - datová položka vkládaná na nástěnku, skládající se ze sekvence hodnot a formálních polí (slouží k vyhledávání tuple)
- asynchronní komunikace mezi procesy (proces vyvěsí data, jiný proc si data někdy později vezme)

out

- parametry jsou vyhodnoceny a výsledek je poté uložen na nástěnku
- volající ihned pokračuje, neblokující
- příklad out ('array', dim1, dim2)

eval

- pro každý parametr spustí proces, ten vyhodnotí parametr
- tyto vyhodnocené parametry jsou pak složeny do výsledné n-tice, která je vložena na nástěnku

- volající ihned pokračuje, neblokující
- ALE nechá po sobě spuštěné procesy, které vyhodnocují parametry a nevíme za jak dlouho skončí
- příklad eval ("test", F(param1), G(param2))

in

- vyhledá tuple odpovídající šabloně
- tuple je načten a odstraněn z tuple space
- blokuje dokud příslušný tuple není načten (tj. může čekat na jeho vygenerování)
- použitelné k synchronizaci mezi procesy
- existuje i v neblokující podobě inp, která se ihned vrátí

rd

- vyhledá tuple odpovídající šabloně
- tuple je načten, ale je ponechán v tuple space
- blokuje dokud příslušný tuple není načten (tj. může čekat na jeho vygenerování)
- použitelné k synchronizaci mezi procesy
- existuje i v neblokující podobě rdp, která se ihned vrátí

Distribuovaný broadcast, synchronizace v distribuovaných systémech

Distribuovaný broadcast

- pojmy:
  - m - zpráva z množiny možných zpráv, každá zpráva zahrnuje odesílatele ($sender(m)$) a sekvenční číslo ($seq(m)$)
  - funkce $bcast(m)$ a $deliver(m)$
  - např. $sender(m)=p$ a $seq(m)=i$ znamená, že m je i -tá zpráva poslaná procesem p

Základní vlastnosti broadcastu

- Validity = Pokud korektní proces odešle broadcast, pak všechny korektní procesy tento broadcast obdrží (dříve či později)
- Agreement = Pokud korektní proces obdržel broadcast, potom všechny korektní procesy obdrží broadcast také (dříve či později)
- Integrity = Každý korektní proces obdrží broadcast maximálně jednou (nedojde k zacyklení)

Pokud platí všechny 3 vlastnosti, jde o **spolehlivý broadcast**.

Další vlastnosti broadcastu

- FIFO Order = pokud nějaký proces broadcastuje zprávu m před zprávou n , potom žádný korektní proces nepřijme zprávu n , aniž by nejdříve přijal zprávu m (tj. zprávy jsou doručovány ve stejném pořadí jak byly odeslány)
- Causal Order = FIFO Order, ale v rámci všech procesů v systému (tj. Pokud máme 2 procesy a každý vysílá 2 broadcasty $A(m,n)$, $B(o,p)$ pak žádný proces nepřijme v pořadí (m,n,p,o) nebo (o,p,n,m) nebo (p,n,m,o) ... Jediné správné je (m,n,o,p) nebo (o,p,m,n) nebo (m,o,p,n) nebo (m,o,n,p))
- Total Order = doručování přesně ve stejném pořadí, jak byly broadcasty odeslány

Klasifikace broadcastů

- Reliable (RBCAST) = Validity + Agreement + Integrity
- FIFO (FBCAST) = reliable + FIFO Order
- Causal (CBCAST) = reliable + Causal Order
- Atomic (ABCAST) = reliable + Total Order

Algoritmus pro spolehlivý broadcast (RBCAST)

```
Odesílatel o:
bcast(R,m): //R = reliable bcast, m = zprava
  pridej do m odesilatele(m) a sekvencni_cislo(m);
  send(m) vsem sousedum, vctne sebe;
```

```
Prijemce p:
deliver(R,m):
  pri receive(m) do
    if p jeste neprijal tento broadcast then
      if sender(m) != p then send(m) vsem sousedum;
      deliver(R,m)
    endif;
  enddo;
```

Synchronizace v distribuovaných systémech

V distribuovaných systémech není údaj o globálním čase (i kdyby byl, nejsme schopni kontrolovat zpoždění mezi doručení zpráv). Tedy každý uzel má vlastní hodiny. Řešíme problém vzájemného vyloučení při požadavku více klientů v distribuovaném prostředí na sdílený zdroj. 2 možnosti:

- Lamportův algoritmus + optimalizace Ricart-Agrawala algoritmus (založeno na časových razítkách)
- Raymondův algoritmus (založen na tokenech)

Lamportův algoritmus

Lamportův algoritmus pro přístup do kritické sekce používá Lamportovy logické hodiny.

Lamportovy logické hodiny

- Není zde žádná souvislost s fyzickými hodinami, ve skutečnosti jde o časová razítka.
- Založeno na relaci mezi dvěma událostmi stalo_se_dříve(a,b).
- Vychází z pravidel fyzické kauzality (než něco přijmeme, musíme to odeslat)

Synchronizace hodin mezi 2 procesy probíhá takto:

1. Každý proces má vlastní čítač běžící různou rychlostí
2. Proces 1 chce odeslat zprávu procesu 2, společně se zprávou vloží hodnotu svého čítače
3. Proces 2 přijme zprávu od procesu 1 a zjistí časové razítko
4. Proces 2 porovná hodnotu svého čítače s hodnotou extrahovanou z časového razítka procesu 1
5. Proces 2 si nastaví hodnotu svého čítače na vyšší z těchto dvou hodnot a inkrementuje hodnotu
6. V tuto chvíli jsou procesy 1 a 2 synchronizovány (ale jen na chvíli, protože jejich čítače běží obecně různě rychle)

Lamportov algoritmus pre pristup do kriticke sekcie

wiki (http://en.wikipedia.org/wiki/Lamport%27s_Distributed_Mutual_Exclusion_Algorithm)

Proces vyšle žádost, a čeká až dorazí odpovědi od všech ostatních, a všechny žádosti v jeho frontě mají vyšší časovou značku.

- p posílá žádost M_p se svým timestampem
- přijetí žádosti od i : zapamatuje si žádost, pošle ACK s vlastním timestampem
- když dostane od někoho ACK, přidá si ho ke svému požadavku
- do kritické sekce proces vstoupí, když
  1. od všech ostatních dostal ACK
  2. a zároveň neví o žádném starším požadavku
- když skončí s kritickou sekcí, pošle ostatním release
- po přijetí release si proces vymaže k němu patřící žádost (a někdo další pak na základě toho může vstoupit do kritické sekce)

R-A rozšíření: zlučení release and reply odpovede do jednej (delayed reply)

Raymondův algoritmus

Uzly, představující procesy v distribuovaném systému jsou uspořádány do binárního stromu. V tomto stromě se pohybuje "token", udávající povolení ke vstupu do kritické sekce. Procesy bojují o token, pouze ten který ho má smí vstoupit do KS. Problémem je přerušení některé větve v systému - pak procesy v této větvi nemohou vstoupit do KS.

Více v PDI:

https://wis.fit.vutbr.cz/FIT/st/course-files-st.php/course/PDI-IT/lectures/lecture_2.pdf

https://wis.fit.vutbr.cz/FIT/st/course-files-st.php/course/PDI-IT/lectures/PDI-Group_Communication.pdf

<https://wis.fit.vutbr.cz/FIT/st/course-files-st.php/course/PDI-IT/lectures/lecture3-part1.pdf>

Další zdroje

[zcu.arcao.com/kiv/ds/ds.pdf] kapitola 4.3

Složitost distribuovaných a paralelních algoritmů

Počet procesorů

- Počet procesorů p je odvozen od délky vstupu n .
- $p(n) = \{1, c, \log(n), n, n \cdot \log(n), n^2, \dots, n^r, r^n\}$.

Čas

Čas výpočtu t je také odvozen od n a je udáván v jednotkách (krocích).

Cena

- Cena algoritmu $c(n) = p(n) \cdot t(n)$.
- Algoritmus s optimální cenou je stejně drahý jako sekvenční algoritmus (jde o cenu, ne rychlost)
- $c_{opt}(n) = t_{seq}(n)$.

Zrychlení

Zrychlení paralelizací je dáno vztahem $t_{seq}(n)/t(n)$, efektivnost pak $t_{seq}(n)/c(n)$, nastavení je závislé na případě použití.

Složitost

Složitostí většinou rozumíme počet procesorů. Při výpočtu závislosti na délce vstupu je nejzajímavější nejhorší případ, takže pokud jedna část algoritmu vyžaduje $p(n)$ procesorů a druhá $p(n^2)$ procesorů, výsledná složitost je $p(n^2)$.

Topologie distribuovaných a paralelních algoritmů

Multitasking

1 CPU přepíná kontext (virtuální procesor), paměť je sdílená, předávání zpráv simulováno SW

Systém se sdílenou pamětí

CPU mají svou cache, zbytek na sběrnici (bus), předávání zpráv může být v HW nebo simulace SW

Virtuální sdílená paměť

CPU má svou paměť, ale je virtuálně spojena v simulovanou sdílenou, opět HW/SW simulované zasílání zpráv

Systém s předáváním zpráv

CPU vázány volně (např. počítačová síť), sdílená paměť simulovaná SW

Sdílená paměť

- Všechny procesory mají přístup do celého paměťového prostoru.
- Řešení současného přístupu k jedné buňce:
  - EREW -- Exclusive Read, Exclusive Write (velmi omezující)
  - CREW -- Concurrent Read, Exclusive Write (časté, jednoduché)
  - ERCW -- Exclusive Read, Concurrent Write (nedává smysl)
  - CRCW -- Concurrent Read, Concurrent Write (složitě)

Předávání zpráv

- Každý procesor má vlastní adresový prostor.
- Také každý procesor má vlastní fyzickou paměť, přístup jinam komunikací.

Statické propojovací sítě

- Všechny uzly jsou procesory.
- Všechny hrany jsou komunikační kanály.
- Neobsahují sdílenou paměť.
- **Průměr** je nejdelší délka nejkratších cest mezi všemi dvojicemi uzlů.
- **Konektivita** je minimální počet hran, které je nutné odstranit pro rozdělení na dvě části.
- **Šířka bisekce** je minimální počet hran, které spojují dvě přibližně stejně velké části sítě.

Typická statická propojení

- Úplné propojení
- Hvězda
- Lineární pole
- D-rozměrná mřížka
- K-ární d-rozměrná kostka
- D-ární strom

Dynamické propojovací sítě

- Uzly jsou procesory, paměťové moduly nebo přepínače.
- Často implementují sdílenou paměť.
- Implementace: křížový přepínač, sběrnice, \, \dots

Víceúrovňové sítě

Spojují p procesorů s p paměťovými moduly pomocí $p \cdot \log(p)$ přepínačů.

Citováno z „http://wiki.fituska.eu/index.php?title=Distribučované_a_paralelní_algoritmy&oldid=7213“

Kategorie: Státnice 2011 | Paralelní a distribučované algoritmy

---

- Stránka byla naposledy editována 5. 6. 2011 v 10:48.